

Algemeen

Transfusie van bloed of bloedproducten

Beste patiënt,

Deze brochure biedt jou de nodige informatie over de voorbereiding van een bloedtransfusie en de transfusie zelf.

We vragen jou deze brochure te lezen en toestemming te geven voor de transfusie van bloed of bloedproducten.

Het is onmogelijk om in deze brochure alle details voor elke situatie te beschrijven. Stel daarom zo nodig bijkomende vragen aan jouw behandelend arts of een verpleegkundige. Ze zijn er om jou te helpen!

Praktische informatie

Wat is een bloedtransfusie en waarom wordt deze toegediend?

Bloed bestaat uit rode en witte bloedcellen, bloedplaatjes en plasma. Bij ernstige tekorten kan jouw behandelend arts met jouw toestemming (tenzij in dringende situaties) beslissen om dit tekort via een bloedtransfusie aan te vullen. Hierbij krijg je het bloedproduct via een intraveneus infuus toegediend.

Wat gebeurt er vooraf?

De verpleegkundige vraagt naar jouw bloedgroepkaartje. Indien je het kaartje niet bij hebt en jouw bloedgroep is onbekend in de database van het ziekenhuis, zal het labo een nieuwe bloedafname uitvoeren voor een bloedgroepbepaling. Voor jouw veiligheid aanvaarden we geen mondelinge mededeling. Het is immers belangrijk dat het bloed past bij de persoon die het toegediend krijgt. Indien jouw bloedgroep dus niet gekend is via een bloedgroepkaartje of via onze database,

nemen we voorafgaand aan een bloedtransfusie twee maal bloed af om jouw bloedgroep en rhesusfactor te bepalen. Deze dubbele bepaling is noodzakelijk om met zekerheid het juiste bloed te kunnen toedienen.

Sommige patiënten hebben afweerstoffen tegen bloedcellen van anderen in hun bloed. Deze stoffen kunnen aanwezig zijn na een zwangerschap of na een vroegere transfusie. Ook de aanwezigheid van deze afweerstoffen sporen we op in jouw bloed.

Na 2 onafhankelijke bepalingen ontvang je een bloedgroepkaartje met vermelding van de correcte bloedgroep en rhesusfactoren. **Bewaar jouw bloedgroepkaartje goed.** Bij eventuele volgende opnames of transfusies kunnen we dit kaartje opvragen. Het labo voert de nodige controletesten uit en verwittigt de afdeling wanneer de gevraagde eenheden klaar zijn. Voor het toedienen van bloedproducten (rode bloedcellen, plasma of bloedplaatjes) is het nodig om een ader aan te prikken. Het aanprikken van jouw ader gebeurt door de verpleegkundige, meestal in de onderarm, met een steriele naald die via een steriele slang wordt aangesloten op de bloedzak.

De duur van de transfusie wisselt naar gelang het soort bloedproduct dat wordt toegediend. Hoeveel bloed je moet krijgen is afhankelijk van het tekort aan bloedcellen, stollingsfactoren of bloedplaatjes. Vóór de toediening meet de verpleegkundige jouw hartslag, temperatuur en bloeddruk. Vlak voor je de bloedtransfusie krijgt, bevrageet de verpleegkundige jouw naam, voornaam en geboortedatum en controleert zij of deze overeenkomen met de gegevens op jouw identificatiebandje om jouw pols.

Eveneens controleert de verpleegkundige of het bloed van de donor inderdaad voor jou bestemd is. Sommige afdelingen gebruiken hiervoor een scansysteem. Dit scansysteem garandeert dat je als patiënt de correcte eenheid toegediend krijgt. Menselijke fouten zijn hiermee uitgesloten.

Wat gebeurt er tijdens de transfusie?

Op geregelde tijdstippen zal de verpleegkundige jouw temperatuur, hartslag en bloeddruk opmeten. Ondanks alle controles kan bij sommige patiënten toch een allergische reactie optreden. Dit komt echter niet vaak voor. Een dergelijke reactie is herkenbaar aan koorts, rillingen, jeuk of rode huid. We kunnen deze symptomen behandelen met medicatie. Contacteer de verpleegkundige wanneer je klachten ondervindt tijdens de transfusie.

Hoelang duurt een transfusie?

De transfusie van een eenheid rode bloedcellen duurt gemiddeld 2 uur. De transfusie van plasma en bloedplaatjes verloopt sneller.

Is het toegediende bloed veilig?

Bloedtransfusies in België behoren tot de veiligste ter wereld. Al het toe te dienen bloed wordt streng gecontroleerd op via bloed overdraagbare infectieziekten, zoals HIV, hepatitis B, ...

Waar kan je zelf opletten?

Zorg er steeds voor dat de bloedzak hoger hangt dan de plaats waar de infuusnaald is geplaatst.

Moet je in bed blijven tijdens een transfusie?

Nee, tenzij je je minder goed voelt. Tijdens de transfusie mag je wel de afdeling niet verlaten. Laat de bloedzak steeds aan de infuusstaander hangen en leg deze nooit op de grond (bv. tijdens een toiletbezoek).

Mag je eten of drinken tijdens een transfusie?

Ja, je hoeft ook niet nuchter te zijn vóór de start van de transfusie.

Wat kost een transfusie?

Indien je bloed of bloedproducten nodig hebt, valt dit volledig ten laste van de mutualiteit.

Kan ik een transfusie weigeren?

Je kan een transfusie weigeren. Bespreek jouw twijfels met je behandelend arts. Hij/zij kan de eventuele risico's voor je gezondheid overlopen. Bedenk daarbij wel dat er niet altijd een alternatieve oplossing mogelijk is.

Heb je nog vragen?

Heb je nog vragen na het lezen van deze brochure? Spreek dan een verpleegkundige of jouw behandelend arts aan! Zij zijn er om jou te helpen. Mag je na de bloedtransfusie het ziekenhuis verlaten en voel je je thuis onwel (koorts of andere klachten), contacteer dan jouw huisarts of behandelend arts.

Wil je iets melden of heb je vragen met betrekking tot patiëntenrechten? Dan kan je terecht bij de ombudsdienst van het ziekenhuis:

- telefonisch: 03 890 17 92
- e-mail: ombudsdienst.bornem@azr.be

CAMPUS BORNEM

Kasteelstraat 23 | 2880 Bornem

03 890 16 11

ref.: 50006007 (B)

versie: 17/08/2021

foto's & illustraties: Adobe stock, Shutterstock

eigenaar: R. Flies, apotheker-bioloog campus Rumst &

L. Bogaert, apotheker-bioloog campus Bornem

v.u.: Sofie Vermeulen, communicatieverantwoordelijke

Maatschappelijke zetel:

vzw AZ Rivierenland | 's Herenbaan 172 | 2840 Rumst

RPR 0416 851 659 | Erkenningsnummer 104 | Bevoegde rechtbank: Antwerpen

www.azrivierenland.be | info@azr.be

